

Datu regulas ieviešana LMT pieredze

Mārtiņš Pujats, LL.M.

DOMĀT

+

DARĪT

=

**DOMĀ-
DARI**

leviešanas pamatelementi

1. Regulas IZPRATNE
2. leviešanas DARBS
3. Biznesa IEGUVUMI

Izpratne

1. Regulas
SPEĒKS

2. Regulas saturs
– principi, nevis
instrukcija

3. Fokuss uz
ieguvumiem

Ikviens darbinieks

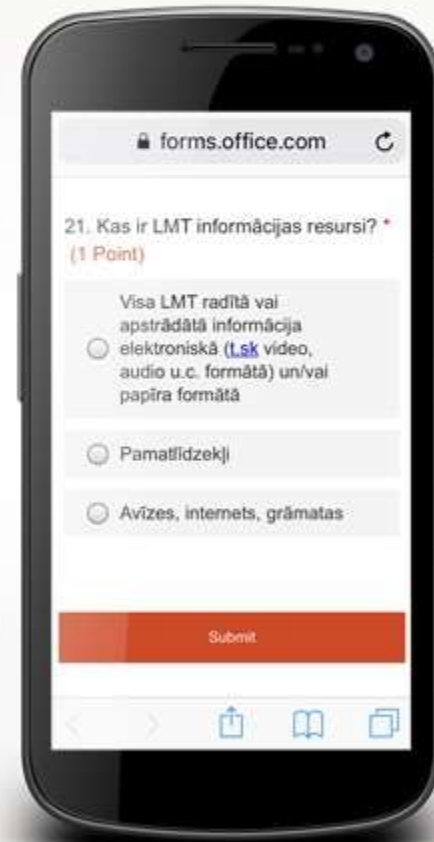
Izglītots darbinieks

Imt

Zināšanu pārbaude

Darbinieku iesaiste

Imt

Pieejama
informācija:
Intranet

Uzdod
jautājumu
e-pastā

Praktiski plakāti
struktūrvienībās

Tīrības diena

Video
apmācība

KĀDUS SOĻUS MAN VEIKT, LAI BŪTU GATAVS DATU REGULAI?

Atceries, ka šie padomi attiecas uz visu informāciju, ne tikai personas datiem! Maini paradumus — būs vieglāk un ērtāk strādāt!

DATORĀ UN TĪKLA DISKOS

VEIC REVĪZIJU

Izdzēs visus vecos, sen neizmantotos "varbūt noderēs" dokumentus.

Izdzēs vai pārvieto uz saviem datu nesējiem/mākonpakalpojumiem personīgās bildes un/vai dokumentus.

Izdzēs tos dokumentus, kuri pieejami IS un kurus var izveidot eksportējot, datus no IS. Piemēram, rīkojumi, procedūras, noteikumi, atskaites u.tml. Jo IS vienmēr būs aktuālās versijas.

Izdzēs TEMP mapes datus.
1. Aizver visas atvērtās programmas
2. Nospied Windows taustiņu + R taustiņu
3. Ieraksti atvērtajā logā %temp%
4. Dzēs visu, ko vari izdzēst; ja ko neļauj izdzēst, spied pogu SKIP. Atceries, regulāri iztīrīt Downloads mapi!

PĀRKĀRTO

Svarīgus dokumentus glabā individuālās lietošanas tīkla diskā vai koplietošanas tīkla diskā.

Ja nepieciešami saraksti ar strukturētiem personas datiem, glabā tos tīkla diskā vienā mapē. Vienojieties ar kolēģiem par šādas mapes izveidi struktūrvienības ietvaros.

Veido jaunu paradumu — izveido sev speciālu darba mapi (folderi), kurā tiek glabāti aktuālie faili, ar ko pašreiz strādā, pēc darba izpildes failus izdzēs.

Veido jaunu paradumu — neglabā vairākas dokumentu versijas. Kad tas saskarots vai ievietots IS, dzēs visas versijas no datora/tīkla diska.

Veido jaunu paradumu - informācija par klientu glabājas IS nevis mapēs (folderos). Mapē jāglabā tikai dokumenti ar pamatojumu to nepieciešamībai.

ANONIMIZĒ

Ja ir kādi vēsturiski faili, kas nepieciešami darbam, anonimizē tos (maini nosaukumus, aizkrāso personas datu laukus).

SKAPJOS, PLAUKTOS, ATVILKTNĒS

VEIC REVĪZIJU

Izcinini visus vecos, sen neizmantotos "varbūt noderēs" dokumentus.

Izcinini tos dokumentus, kurus vajadzības gadījumā varēsi izgūt no IS.

Klientu/sadarbības partneru vizītkartes glabā atvilktnēs.

PĀRKĀRTO

Darba vietā jāatrodas lietām, kas saistītas ar darbu. Neglabā lieko! Piemēram, ja savu privāto zibatmiņu glabāsi atvilktnē, audita laikā auditori drīkstēs palūgt pārskatīt zibatmiņas saturu.

Pārliecinies, ka, atstājot savu darba vietu, nepaliek nekas lieks un trešo personu acīm redzams. Piemēram, piezīmju lapa ar klienta vārdu, IMEI kodu u.tml.

Dokumenti, kuri dienas laikā atrodas uz galda vai plauktos, ir jābūt nenolasāmiem, proti, garāmgājēji nedrīkst redzēt datus, ja neesi darba vietā.

Ja vēlies darbā turēt savu privāto zibatmiņu, turi to citiem nepieejamā vietā (somā, jakas kabatā).

Dokumentus turi slēdzamos plauktos, atvilktnēs.

ANONIMIZĒ

Ja tu glabā vēsturiskus dokumentus, kas nepieciešami darbam, anonimizē tos (aizkrāso personas datu laukus šajos dokumentos).

Darbinieku iesaiste

Imt

Pieejama
informācija:
Intranet

Uzdod
jautājumu
e-pastā

Praktiski plakāti
struktūrvienībās

Tīrības diena

Video
apmācība

Procesa organizēšana

Imt

Vadlīnijas un
individuālas
konsultācijas

Projektu
programma

Ikvienu
darbinieku loma
savas
«saimniecības»
pārskatīšanā

Imt

Izaicinājumi

Biznesa ieguvumi

Imt

Klientu privātuma un datu centriska domāšanas modelis

Centralizēta datu uzraudzība IT sistēmās

Resursu ietaupījums datu un informācijas uzglabāšanai

Digitāli un viegli transformējami procesi

Pamats jaunām iespējām

Imt

Atvērtība
pārmaiņām

Klientu un
partneru
lojalitāte

Sadarbība ar
jaunuzņēmumiem

Eksportspējīgi
produkti

Lielie dati

**GATAVS
DATU
REGULAI**

=

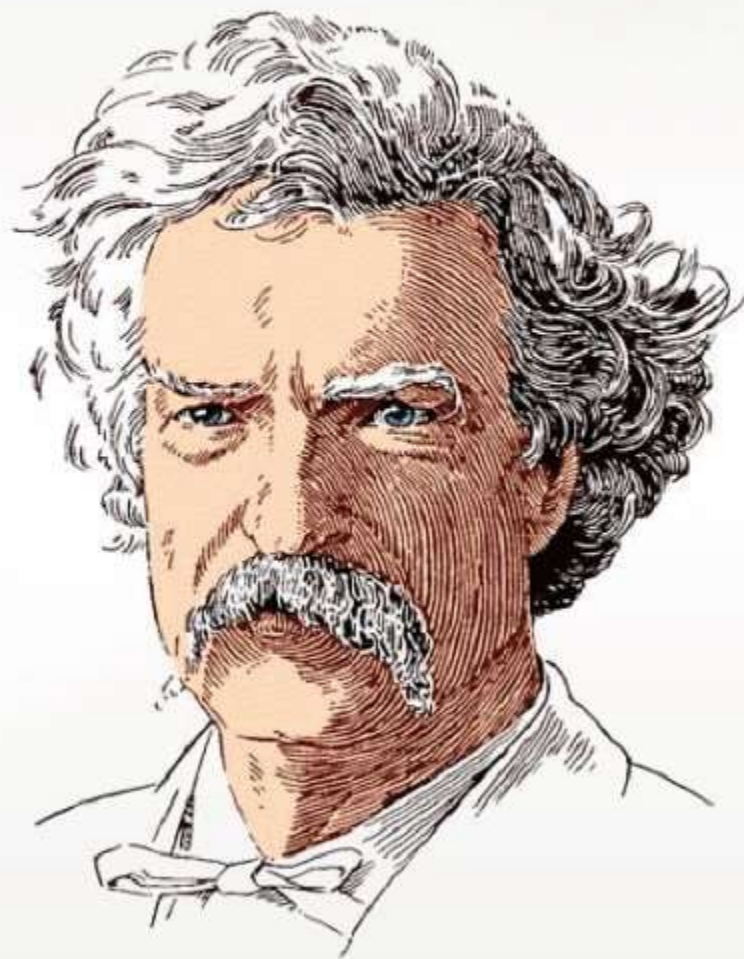
**ATVĒRTS
PĀRMAINĀM**

Dati ir kā krāmi. Tev būtu jāzina, ko ar tiem darīt, pirms grasies tos savākt.

Marks Twens

Data is like garbage. You'd better know what you are going to do with it before you collect it.

DOMĀ - DARI

lmt